

Gorzów Wlkp., 19 sierpnia 2016r.

WAD-VI.271.57.2016.NP

**Wykonawcy biorący udział
w postępowaniu**

Dotyczy: przetarg nieograniczonego pn.: Utrzymanie czystości i przejezdności dróg w granicach administracyjnych miasta Gorzowa Wlkp.

Uprzejmie informuję, iż do Zamawiającego wpłynęło zapytanie dotyczące przedmiotowego postępowania, na które udziela się następującej odpowiedzi:

Pytanie nr 1:

Zgodnie z treścią Załącznika nr 5.3 do umowy Wykonawca jest zobowiązany do usunięcia śniegu, błota pośniegowego, zmarzliny oraz śliskości na jezdni w strefie przykrawężnikowej przejść dla pieszych na ulicach w śródmieściu w określonym czasie od ustania opadów śniegu, z tym zastrzeżeniem że są pomijane słabe opady śniegu z przerwami.

Podobna zasada obowiązuje w przypadku pozostałych przejść dla pieszych poza śródmieściem.

Pytania:

- 1) *Jak Zamawiający definiuje określenie słabe opady śniegu?*
- 2) *jakie przerwy w opadach będą powodować niewliczanie tych opadów do norm czasowych przewidzianych na usunięcie skutków tych opadów?*

Zdaniem Wykonawcy wprowadzenie powyższego odstępstwa zaburza ogólne zasady przyjęte przez Zamawiającego w Załączniku nr 3.7 stanowiącym opis standardów zimowego utrzymania ulic. Zgodnie z tym załącznikiem czas na usunięcie skutków opadów śniegu liczny jest od ustania opadów śniegu bez względu na krótkotrwałe przerwy w tych opadach.

Z tych względów wnosimy o wykreślenie z punktu 2 i 3 Załącznika nr 5.3 sformułowania „słabe opady śniegu z przerwami są pomijane”.

Odpowiedź:

W Załączniku nr 5.3 do umowy, w pkt 2 i odnośnym akapicie pkt 3, skreśla się wyrazy „(słabe opady śniegu z przerwami są pomijane)”, w wyniku czego otrzymują one brzmienie:

"2. Wykonawca jest zobowiązany do usunięcia śniegu, błota pośniegowego i zmarzliny oraz śliskości na jezdni w strefie przykrawężnikowej przejść dla pieszych na ulicach w Śródmieściu, nie później niż w ciągu 12 godzin od ustania opadów do godz. 10, lub 24 godzin od ustania opadów śniegu po godz. 10."

"3. /.../

W przypadku oznakowanych przejść dla pieszych na ulicach poza Śródmieściem, Wykonawca jest zobowiązany do ich mechanicznego, mechaniczno-ręcznego lub ręcznego oczyszczenia/ doczyszczenia ze śniegu i zabezpieczenia przed śliskością nie później, niż w ciągu 72 godzin od ustania opadów śniegu."

Słabe opady śniegu to opady o natężeniu powodującym przyrost poniżej 1,0 mm/godz. warstwy wody uzyskanej w wyniku stopienia pokrywy śnieżnej, powstałej z opadu w ciągu 1 godziny, na poziomej powierzchni podłoża, zabezpieczonej przed możliwością spływu / odpływu, wsiąkania i parowania (równoważnik wodny).

Grubość pokrywy śnieżnej, z opadów w ciągu 1 godziny, dającej po stopieniu w warunkach jw., 1 mm warstwy wody, może być jednak zróżnicowana, gdyż jest zależna od stanu fizycznego / wilgotności śniegu. W przypadku śniegu mokrego, 1 mm/godz. wody może odpowiadać przyrostowi mniej niż 1 cm warstwy świeżego śniegu na godzinę, natomiast śniegu suchego, puszystego – przyrostowi nawet 3-4 cm warstwy świeżego śniegu na godzinę, przy czym są to wartości orientacyjne, które stacje meteorologiczne ustalają poprzez stosowne pomiary na specjalnie przygotowanym poletku na terenie stacji. Należy zauważyć, że warstwa 1 mm wody na 1 m² odpowiada 1 l wody rozlanej na powierzchni 1 m².

Opady śniegu z przerwami to zasadniczo równomierne opady, zazwyczaj o małym/ słabym natężeniu, padające z przerwami, nieprzekraczającymi 10 min.

Jeżeli opad zaniknie i wystąpi ponownie po okresie dłuższym, niż 10 min., a następnie pojawią się przerwy jw., wówczas mamy do czynienia z nowym przypadkiem tego zjawiska, czyli nowym opadem z przerwami. W ocenie służb meteorologicznych, słabe opady śniegu z przerwami, w zdecydowanej większości przypadków przynoszą nieznaczący, śladowy (nikły, znikomy, niemierzalny) opad śniegu/ przyrost warstwy świeżego śniegu.

Zamawiający wprowadza w Załączniku Nr 5.3, po punkcie 118, punkt 119 o treści (z tzw. podtytułem):

ZDARZENIA DROGOWE WIĄŻĄCE SIĘ Z PRZEDMIOTEM USŁUGI REALIZOWANEJ PRZEZ WYKONAWCĘ

W przypadku zaistnienia zdarzeń drogowych / losowych na drogach na terenie Gorzowa Wlkp., wiążących się z przedmiotem usługi realizowanej przez Wykonawcę, skutkujących powstaniem szkody osobowej lub materialnej (w mieniu) osób trzecich i ich wystąpieniem z tego tytułu do Zamawiającego (bądź Wykonawcy, w przypadku włączenia Zamawiającego w postępowanie odszkodowawcze) z roszczeniami odszkodowawczymi, Zamawiający zastrzega sobie prawo do szczegółowej analizy okoliczności, w jakich do nich doszło, w szczególności dotyczących:

- rzeczywistych warunków meteorologicznych, panujących w obszarze miejsca zdarzenia, w takim przedziale czasowym, w jakim mogły mieć one wpływ na jego wystąpienie – na podstawie danych / informacji opracowanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (na jego zlecenie lub udostępnionych Zamawiającemu w toku postępowania),
- działań, zasadniczo sprzętowych, podejmowanych przez Wykonawcę, w tym samym przedziale czasowym, w celu usunięcia skutków zjawisk zimowych, pod względem ich adekwatności do zaistniałych warunków meteorologicznych i zgodności z postanowieniami zawartej umowy - przy wykorzystaniu monitoringu satelitarnego GPS.

i przedstawienia swojego stanowiska w kwestii ewentualnej odpowiedzialności Wykonawcy za wystąpienie danego zdarzenia

W Załączniku nr 3.7 do umowy, zawierającym opis standardów zimowego utrzymania dróg (ZUD), Zamawiający określił dopuszczalne odstępstwa od stanu nawierzchni, opisanego danym standardem, i czas, w jakim skutki danego zjawiska atmosferycznego (opady, śliskość zimowa) powinny być usunięte (zlikwidowane), odniesiony do czasu ustania (uogólnionych) opadów śniegu lub czasu wystąpienia / stwierdzenia zjawiska wywołującego śliskość.

W Załączniku nie zdefiniowano bliżej rodzaju ani natężenia opadu śniegu, od ustania którego biegnie czas na usunięcie, tam wskazanych, przejściowych odstępstw od danego standardu ZUD.

W ocenie Zamawiającego, tym opadem nie może być opad śniegu, który, z uwagi na jego rodzaj, natężenie i czas trwania, nie mógł mieć / nie miał wpływu na pogorszenie się warunków drogowych w rozumieniu przejezdności zimowej – był nieistotny.

Ponieważ jednak nie jest możliwe stwierdzenie tego wprost, na Zamawiającym ciąży wykazanie / dowiedzenie takiego swojego stanowiska, poprzez dokonanie analizy warunków meteorologicznych w kontekście czasu i miejsca zdarzenia oraz działań zimowych Wykonawcy, także, jeżeli to konieczne, w obszarze całego miasta.

Wykonawca jest zobowiązany podejmować działania adekwatne do rzeczywistych warunków meteorologicznych.

Warunki meteorologiczne, mogące oddziaływać na stan zimowy nawierzchni dróg, to nie tylko np. silne bądź umiarkowane opady śniegu, przynoszące wymierną warstwę świeżego śniegu, ale również słabe opady śniegu, dające często tylko niewielką pokrywę śnieżną (przyrost warstwy suchego śniegu może wynieść np. tylko kilka mm/godz., ale również i 3-4 cm/godz.).

Sam fakt pojawienia się np. opadów słabych, nie może stanowić dla Wykonawcy wskazania dla nie podejmowania / zaniechania działań lub ich ograniczenia, a jednocześnie argumentu za automatycznym uznaniem czasu ustania takich opadów za czas, od którego jest mierzony czas, w jakim Wykonawca winien usunąć, przejściowo dopuszczalne, odstępstwa od stanu nawierzchni opisanego standardem ZUD (Załącznik nr 3.7 do umowy / opis standardów ZUD).

Jeżeli Wykonawca, takie działania, dla zapewnienia przejezdności dróg, winien był podjąć i faktycznie podjął, odwołanie się do czasu ustania słabych opadów, może być zasadne.

Pod warunkiem, że działania te nie były już spóźnione lub niewłaściwie prowadzone, co mogło być wynikiem wcześniejszych zaniechań i/lub niewłaściwych decyzji Wykonawcy w tym względzie, zarówno, co do momentu podjęcia i czasu trwania tych działań, właściwego wykorzystania dysponowanego sprzętu (głównie plugoposypywarek) i jego składu ilościowego w przekroju czasowym (kwestia tzw. minimum sprzętowego), trafności zastosowanej technologii usuwania skutków zjawisk zimowych, prawidłowej organizacji pracy ekip roboczych w trakcie prowadzonych działań, jak i innych czynników, mogących mieć wpływ na skuteczność tych działań, przy uwzględnieniu postanowień umowy i Załączników nr 3, 5-7 do niej, stanowiących jej integralne części.

Jeżeli natomiast, w sytuacji jw., wystąpiły opady śniegu lub inne zjawiska zimowe, wymagające działań Wykonawcy, ale Wykonawca takich działań w ogóle nie podjął, a doszło później do zdarzenia / szkody, kwestia ewentualnej winy i odpowiedzialności Wykonawcy może okazać się bezsporna.

Przed Zamawiającym może więc stać odpowiedź na pytanie, czy w sytuacji braku działań zimowych Wykonawcy lub ograniczenia ich zakresu, wystąpienie [także po przerwie, nowych] opadów śniegu i/lub innych zjawisk meteorologicznych, pozornie nieistotnych, mogło mieć / miało wpływ na pogorszenie się stanu zimowego nawierzchni dróg, a tym samym powstanie bądź zwiększenie zagrożenia dla bezpieczeństwa korzystających z tych dróg.

Nie jest dopuszczalne, aby Wykonawca nie monitorował na bieżąco rzeczywistego stanu zimowego nawierzchni dróg, a w sytuacji tego wymagającej, wznawiał swoje działania ze znacznym opóźnieniem lub w ogóle ich zaniechał / nie podejmował.

W konsekwencji, przez wiele godzin bez działań zimowych ze strony Wykonawcy, mimo wystąpienia nowych zjawisk zimowych, nie tylko potencjalnie, ale faktycznie zagrażających użytkownikom dróg, może nie być zapewnione właściwa przejezdność dróg i bezpieczeństwo ich użytkowników, w odniesieniu do wszystkich lub części dróg - przez zlekceważenie zagrożenia ze strony tych zjawisk i zaniechanie działań dla usunięcia ich skutków.

Zimowe utrzymanie przejezdności dróg jest usługą ważną ze społecznego i ekonomicznego punktu widzenia.

Z tych względów, skutki zjawisk meteorologicznych winny były usuwane możliwie niezwłocznie / jak najszybciej, nie tylko wówczas, gdy wystąpią trudne warunki drogowe, spowodowane silnymi bądź umiarkowanymi opadami śniegu lub gołoledzią, ale także wówczas, gdy wystąpią np. słabe opady śniegu.

Od Wykonawcy wymaga się przystępowania do działań niezwłocznie po wystąpieniu opadów śniegu i zjawisk wywołujących śliskość oraz ich kontynuowania w sposób ciągły, bez nieuzasadnionych przerw, do osiągnięcia celu, jakim jest określony dla danej drogi standard ZUD.

Dotyczy to oczywiście także przypadków ponownego, po dłuższej lub krótszej przerwie, wystąpienia opadów śniegu i zjawisk wywołujących śliskość.

Wszelkie zaniechania i zaniedbania w tym zakresie mogą spowodować nieuzasadnione utrudnienia i/lub zagrożenia dla ruchu drogowego i generować zdarzenia drogowe o trudnych do przewidzenia skutkach.

W sytuacji sporu, Wykonawca nie jest związany oceną jw. Zamawiającego, winien jednak wykazać niezasadność argumentów Zamawiającego lub przedstawić racje swojego odmiennego stanowiska.

Treść odpowiedzi jest wiążąca dla wszystkich uczestników postępowania.

Z poważaniem
PREZYDENT MIASTA
Janek Wójcicki